

Temat: II Rzeczpospolita na arenie międzynarodowej.

1. Polityka zagraniczna II RP w latach dwudziestych
 - a) sojusznicy:
 - ♣ Łotwa – była wdzięczna za pomoc w wojnie z bolszewicką Rosją.
 - ♣ Rumunia – szukała sojusznika obawiając się ZSRR . 03.03.1921 r. – układ sojuszniczy – wzajemna pomoc w przypadku wojny z Rosją
 - ♣ Francja – była zainteresowana osłabieniem Niemiec. 19.02.1921 r. –układ sojuszniczy. – wzajemna pomoc w przypadku wojny z Niemcami.
 - b) wrogowie:
 - ♣ Niemcy – chcieli odzyskać utracone na rzecz II RP ziemie,
 - ♣ ZSRS – chciał likwidacji II RP.
 - ♣ Litwa – chciała odzyskać Wileńszczyznę.
 - ♣ Czechosłowacja – zajęła Zaolzie, Spisz i Orawę. Czuliśmy się oszukani
2. Pogorszenie się sytuacji II RP w latach dwudziestych, układ w Rapallo w 1922 r. został zawarty między ZSRR, a Republiką Weimarską (Niemcy)
 - ♣ postanowienia: nawiązanie stosunków dyplomatycznych między w/w państwami, oba rządy zobowiązały się zrezygnować z żądań finansowych wobec siebie , tajne porozumienie wojskowe
 - ♣ sojusz między dwoma największymi wrogami państwa polskiego spowodował wzrost zagrożenia II RP
 - b) konferencja w Locarno z 1925 r.
 - ♣ wzięły w niej udział Niemcy, Francja, Belgia, Włochy, Wielka Brytania,
 - ♣ na konferencji zawarto tzw. „Pakt reński”. Podpisały go Niemcy z jednej strony i Francja z Belgią z drugiej strony , gwarantował nienaruszalność niemieckiej granicy zachodniej z Francją i Belgią, gwarantami paktu stały się Wielka Brytania i Włochy, które zobowiązały się w razie agresji jednej ze stron udzielić pomocy stronie napadniętej, w osobnym układzie Belgia zrzekła się statusu neutralności
 - ♣ skutki dla Polski – Niemcy nie chciały zagwarantować swojej wschodniej granicy; w ten sposób zapowiedziały, że będą dążyć do jej zmiany. Ponieważ Francja wyraziła zgodę na ten pakt, jej wiarygodność jako naszego sojusznika znacznie zmalała.
3. Polityka Józefa Piłsudskiego po przewrocie majowym
 - a) cele: umocnienie pozycji międzynarodowej Polski, osłabienie imperializmu radzieckiego poprzez zbudowanie za wschodnią granicą , bloku państw połączonych federacją z Polską.
 - b) polityka prometejska – wspieranie działalności ukraińskich, kozackich i kaukaskich organizacji
 - c) Idea „Międzymorza” – stworzenie federacji państw Europy Środkowo –

Wschodniej pod przewodnictwem Polski antykomunistycznych.

4. Polityka zagraniczna rządów sanacji w latach 30-ych. a) polityka równowagi – jest to polityka „równej odległości” między Moskwą a Berlinem. Jednym słowem polityka utrzymywania takich samych stosunków z Niemcami i z ZSRR, nie wyróżniania żadnego z tych państw. Celem polityki równowagi było wykorzystywanie napięcia międzynarodowego między nimi dla utrzymania pełnej niezależności państwa polskiego. Twórcą koncepcji był Józef Piłsudski, a realizował ją polski minister spraw zagranicznych Józef Beck.

b) przyczyny wprowadzenia polityki równowagi: wzrost zagrożenia ze strony Niemiec po podpisaniu układu w Locarno, zgoda na układ w Locarno zarówno Wielkiej Brytanii jak i Francji, brak wiary w ochronę interesów Polski ze strony Francji, mimo układu z 1921 r.

c) realizacja polityki równowagi

♣ w 1929 r. Polska, ZSRR, Estonia, Łotwa i Rumunia podpisały protokół Maksima Litwinowa o niestosowaniu przemocy w dochodzeniu swych pretensji w terytorialnych.

♣ w 1932 r. (25.07) Polska i ZSRR podpisały pakt o nieagresji i powstrzymaniu się od wojny, na trzy lata. W roku 1934 został przedłużony na 10 lat. Stalin uznał niepodległość Polski. Podpisanie tego układu umocniło pozycję Polski w stosunkach z Niemcami.

♣ w 1934 r. (26.01.) podpisano polsko – niemiecką deklarację o niestosowaniu przemocy, wzajemnym wyrzeczeniu się agresji. (tzw. układ o nieagresji). W układzie ustalono, że we wzajemnych stosunkach nie będzie stosowało się agresywnej propagandy, zakończona zostanie wojna celna, będą przestrzegane prawa Polaków w Gdańsku. Układ ten przełamał izolację III Rzeszy spowodowaną wystąpieniem Niemiec z Ligi Narodów. Pozytywne skutki podpisania deklaracji to wymiana ambasadorów i otwarcie ambasady polskiej w Berlinie i niemieckiej w Warszawie, ożywienie kontaktów gospodarczych i kulturalnych. Zakończenie wojny celnej z Niemcami (trwała od 1925). Niemcy zaprzestały agresywnej, antypolskiej propagandy. Poprawa sytuacji mniejszości polskiej w Niemczech. Władze Wolnego Miasta Gdańska zaczęły respektować polskie prawa w tym mieście. Była to dobra karta przetargowa w stosunkach z ZSRS, negatywne skutki podpisania deklaracji – Polska zaczęła być postrzegana jako sojusznik Hitlera. Z inicjatywy Francji w 1934 r. starano się podpisać pakt wschodni tzw. „wschodnie Locarno”, obejmujące Polskę, Niemcy, ZSRS, Czechosłowację, republiki bałtyckie; przy gwarancji Francji i Anglii państwa te miały zagwarantować wzajemnie nienaruszalność granic. Projekt ten odrzuciły Niemcy i Polska. Samodzielna praca w ćwiczeniu